

«Περιοχές NATURA 2000: Ευκαιρία ή εμπόδιο για την ανάπτυξη;»

Παρασκευή 7 Απριλίου 2017, Κέντρο Ενημέρωσης Φ.Π. Ψηλορείτη
Εύη Βρέντζου, Οικονομολόγος, MSc Βιοηθική, Συντονίστρια Τ.Π. CLLD / LEADER

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ 2014-2020

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΛΙΕΙΑΣ & ΘΑΛΑΣΣΑΣ 2014-
2020

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
& ΤΡΟΦΙΜΩΝ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΓΕΩΡΓΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΘΑΛΑΣΣΑΣ & ΑΛΙΕΙΑΣ

Φιλοσοφία LEADER / ΑΚΟΜΜ-ΨΗΛΟΡΕΙΤΗΣ ΑΑΕ ΟΤΑ

Φιλοσοφία :

Η φιλοσοφία όλων των σχεδιαζόμενων πολιτικών, της κατάρτισης των τοπικών προγραμμάτων και των στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης των τοπικών προγραμμάτων LEADER και κατ' επέκταση του ΑΚΟΜΜ-ΨΗΛΟΡΕΙΤΗΣ ΑΑΕ ΟΤΑ βασίζεται στις έννοιες :

α) της χωρικής προσέγγισης και διακυβέρνησης

β) της βιώσιμης ή αειφορικής ανάπτυξης.

Χωρική προσέγγιση και χωρική διακυβέρνηση

A1) Χωρική προσέγγιση γιατί ο χώρος είναι μια «κοινωνική κατασκευή», ένα πολύπλοκο σύνολο αξιών υλικών και άυλων, που δημιούργησε η συλλογική δράση ομάδων, συμφερόντων και ανθρώπινων οργανώσεων και συμπεριλαμβάνει το σύνολο των χαρακτηριστικών μιας περιοχής δηλαδή όλα τα :

- ▶ Τα φυσικά χαρακτηριστικά – φυσικό περιβάλλον,
- ▶ Τα πολιτιστικά αγαθά (υλική και άυλη παράδοση)
- ▶ Το πάγιο κεφάλαιο (π.χ. υποδομές),
- ▶ Τα κοινωνικά αγαθά (γνωσιολογικού, κοινωνικού, πολιτισμικού και θεσμικού χαρακτήρα)
- ▶ Τα οικονομικά χαρακτηριστικά

A2) Η Χωρική διακυβέρνηση γιατί είναι ένα είδος «συλλογικής δράσης» που απαιτεί οριζόντιες και κάθετες συνεργασίες μεταξύ διαφόρων επιπέδων διοίκησης, τομεακών πολιτικών και κυβερνητικών και μη κυβερνητικών οργανώσεων και πολιτών. Συχνά όλη αυτή η διαδικασία ακούγεται και σαν «από τα κάτω προς τα πάνω προσέγγιση».

B) Βιώσιμη γιατί σήμερα, περισσότερο από το παρελθόν, προβάλλει επιτακτική η ανάγκη να αναθεωρήσουμε τη στάση μας απέναντι στο φυσικό περιβάλλον και να λάβουμε υπόψη :

- ✓ τις ευθύνες μας απέναντι στον άνθρωπο αλλά και στον υπόλοιπο κόσμο
- ✓ την υποχρέωσή μας απέναντι στις άλλες μορφές ζωής και στο οικοσύστημα γενικότερα καθώς και
- ✓ το μέλλον των επόμενων γενεών.

ΑΚΟΜΜ-ΨΗΛΟΡΕΙΤΗΣ ΑΑΕ ΟΤΑ / Δράσεις – συνεργασίες

Το ΑΚΟΜΜ-ΨΗΛΟΡΕΙΤΗΣ ΑΑΕ ΟΤΑ έχει αναπτύξει μέχρι σήμερα δράσεις και συνεργασίες – όπως αυτή με το Μ.Φ.Ι.Κ, το ΙΣΠΕ, Συλλόγους της περιοχής (πολιτιστικούς, ορειβατικούς, αθλητικούς, με σωματεία κ.λπ.) που επιδιώκουν και στοχεύουν στη βιώσιμη ανάπτυξη, μέσα πάντα από την ανάλυση του χώρου και λαμβάνοντας υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του όπως :

- ✓ Δημιουργία Φυσικού Πάρκου Ψηλορείτη
- ✓ Ένταξη της περιοχής στο Ευρωπαϊκό και Παγκόσμιο Δίκτυο Γεωπάρκων και την καθιέρωση και αναγνώριση της περιοχής του Φυσικού Πάρκου Ψηλορείτη ως «Γεωπάρκο της UNESCO», στη Γενική Διάσκεψη της UNESCO στις 17 Νοεμβρίου 2015
- ✓ Τη συμβολή στη χρηματοδότηση δράσεων που ενισχύουν α) την οικονομία (κυρίως τον τομέα της μεταποίησης και των υπηρεσιών), β) τον πολιτισμό (δημιουργία επιχειρήσεων, εκσυγχρονισμός επιχειρήσεων, πραγματοποίηση πολιτιστικών εκδηλώσεων κ.λπ.), γ) τις δημόσιες υποδομές περιβαλλοντικές ή μη κ.λπ. μέσα από τα προγράμματα LEADER, ΟΠΑΑΧ κ.λπ.
- ✓ Την υλοποίηση δράσεων που συμβάλλουν στη προβολή και την προώθηση του πολιτιστικού κεφαλαίου της περιοχής (Συμμετοχή σε εκθέσεις, οργάνωση εκθέσεων, έκδοση εντύπων κ.λπ.) αλλά και των τοπικών προϊόντων και υπηρεσιών (διατοπικές και διακρατικές συνεργασίες π.χ. Γεω-προϊόντα, Κάρτα «Φίλοι του Ψηλορείτη», Τοπικά Σύμφωνα Ποιότητας)
- ✓ Την ανάπτυξη συνεργασιών με άλλες Ο.Τ.Δ. της Κρήτης για την ενίσχυση του συμπληρωματικού εισοδήματος των αγροτών και των κατοίκων (Κτηνοτροφικά αγροκτήματα και πολυλειτουργικοί χώροι).
- ✓ Την ανάπτυξη συνεργασιών με άλλες Ο.Τ.Δ. της Κρήτης και την Ελλάδα για την ενίσχυση όλων των παραπάνω αλλά και τη μεταφορά και ανταλλαγή τεχνογνωσίας

Πλαίσιο Δράσεων Προτεραιότητας 2014-2020

- ▶ Βήματα για παρεμβάσεις στις περιοχές του Δικτύου Natura 2000 την προγραμματική περίοδο 2014-2020
 - Σύνταξη Πλαισίου Δράσεων Προτεραιότητας για την προγραμματική περίοδο 2014-2020 από το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας & Κλιματικής Αλλαγής
 - Στόχος: Ο καθορισμός των δράσεων, των προτεραιοτήτων διαχείρισης και τις ανάγκες χρηματοδότησης των προστατευόμενων περιοχών του δικτύου Natura 2000.
 - Αξιολόγηση προηγούμενων παρεμβάσεων (ΕΓΤΑΑ) - Συμπεράσματα αξιολόγησης:
 - ο έλλειψη εξειδικευμένου σχεδιασμού ανάπτυξης
 - ο ελλιπής ενημέρωση για τις προβλεπόμενες και ισχύουσες δυνατότητες χρηματοδότησης
 - ο απουσία σαφών στόχων για τη διαχείριση των περιοχών Natura 2000
 - ο απουσία ενός συστήματος συντονισμού, επικοινωνίας και συνέργειας μεταξύ των επιμέρους προγραμματικών επιπέδων
 - ο έλλειψη Σχεδίων Διαχείρισης για τις περιοχές Natura 2000 η οποία έστω και εν μέρει θα μπορούσε να υπάρχει, ειδικά στις περιοχές στις οποίες λειτουργούν φορείς διαχείρισης.
 - ο μη επαρκής ενημέρωση και υποστήριξη των αγροτών δικαιούχων, οι οποίοι και παραδοσιακά είναι επιφυλακτικοί όσον αφορά στην υλοποίηση ειδικών μέτρων που σχετίζονται με τις περιοχές Natura 2000.

Πλαίσιο Δράσεων Προτεραιότητας 2014-2020

- ▶ Από την προηγούμενη αξιολόγηση εξάχθηκε το συμπέρασμα ότι κατά τη νέα προγραμματική περίοδο 2014-2020 πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στα εξής θέματα:
 - **Εκπόνηση των Σχεδίων Διαχείρισης περιοχών Natura 2000** με κατεύθυνση εκτός των άλλων και στην αξιοποίηση των χρηματοδοτικών δυνατοτήτων του ΕΓΤΑΑ ως εργαλείο και μέσο επίτευξης των στόχων διατήρησης
 - **Συμμετοχή των φορέων διαχείρισης** των προστατευόμενων περιοχών στον **σχεδιασμό και την υλοποίηση των χρηματοδοτικών εργαλείων**
 - **Οργάνωση σταθερής επικοινωνίας μεταξύ των επιπέδων προγραμματισμού** του αγροτικού τομέα και του περιβάλλοντος σε κεντρικό αλλά και περιφερειακό επίπεδο.
 - **Προώθηση δράσεων ενημέρωσης και υποστήριξης των αγροτών** με δικαιούχους τους φορείς διαχείρισης και ενδεχομένως και άλλες δομές σε τοπικό επίπεδο που έχουν υλοποιήσει με επιτυχία σχετικές δράσεις (όπως ομάδες τοπικής δράσης και Αναπτυξιακές εταιρείες) σε θέματα βιώσιμης ανάπτυξης και διατήρησης της βιοποικιλότητας.

Πλαίσιο Δράσεων Προτεραιότητας 2014-2020

Στρατηγική προτεραιότητα διατήρησης για το δίκτυο NATURA 2000 στην επικράτεια κατά την περίοδο 2014-2020 αποτελεί :

- ▶ η αποτελεσματική συγκρότηση, οργάνωση και λειτουργία του εθνικού δικτύου προστατευόμενων περιοχών μέσω του οποίου υλοποιούνται ποιο αποτελεσματικά οι επιμέρους δράσεις.
- ▶ Η επίτευξη αυτού του στόχου συναρτάται με την υλοποίηση των εξής στρατηγικών δράσεων:
 1. Εκπόνηση μελετών και έκδοση κανονιστικών πράξεων χαρακτηρισμού και προστασίας περιοχών και εκπόνηση / εφαρμογή των Σχεδίων Διαχείρισης για το σύνολο των περιοχών Natura 2000
 2. Συγκρότηση και θεσμοθέτηση μιας ενιαίας διοικητικής / διαχειριστικής δομής για το σύνολο των περιοχών προστασίας. Βασικές παράμετροι του διάδοχου συστήματος διαχείρισης αποτελούν:
 - ▶ α. η ενεργοποίηση των σχετικών διατάξεων που προβλέπει ο νόμος για τη βιοποικιλότητα (παρ.2δ, άρθ.7 του Ν.3937/2011),
 - ▶ β. η λειτουργική αναδιοργάνωση και μετασχηματισμός των υφιστάμενων φορέων διαχείρισης,
 - ▶ γ. ο σαφής προσδιορισμός αρμοδιοτήτων με έμφαση στη διασφάλιση της σύγκλισης των συστημάτων φύλαξης, εποπτείας, προστασίας και διαχείρισης και
 - ▶ δ. η εξασφάλιση σταθερής χρηματοδότησης για την κάλυψη βασικών λειτουργικών δαπανών.

Πλαίσιο Δράσεων Προτεραιότητας 2014-2020

- ▶ 3. Οργάνωση και λειτουργία Συστήματος Παρακολούθησης της κατάστασης διατήρησης των ειδών και οικοτόπων της χώρας και της παρακολούθησης και αξιολόγησης της εφαρμογής των Σχεδίων Διαχείρισης.
- ▶ 4. Ολοκλήρωση του Δικτύου Natura 2000 στο θαλάσσιο χώρο: Αφορά τη σχετική έρευνα, την οριοθέτηση και θεσμοθέτηση περιοχών, την εκπόνηση και εφαρμογή σχεδίων διαχείρισης. Υποστηρίζεται και προωθείται η οργάνωση, λειτουργία και διαχείριση μεγάλων θαλάσσιων προστατευόμενων περιοχών.
- ▶ 5. Ανάπτυξη ανθρώπινου δυναμικού – Επιμόρφωση και ενημέρωση: Κεντρικό άξονα αποτελεί η ενίσχυση της ικανότητας και της τεχνογνωσίας των στελεχών και εργαζομένων σε φορείς διαχείρισης καθώς και δημοσίων υπαλλήλων αρμόδιων υπηρεσιών μέσω:
 - ▶ α. της υλοποίησης εξειδικευμένων, ανά θεματική ενότητα, σχεδίων και εκπαιδευτικών πακέτων κατάρτισης και δια-βίου εκπαίδευσης,
 - ▶ β. της οργάνωσης και λειτουργίας συστήματος εξ αποστάσεως εκπαίδευσης και τεχνικής υποστήριξης των στελεχών φορέων διαχείρισης και δομών διαχείρισης,
 - ▶ γ. της ενημέρωσης μελών ΔΣ Φορέων Διαχείρισης καθώς και αιρετών της Αυτοδιοίκησης,
 - ▶ δ. Ευρύτερων δράσεων ενημέρωσης, ευαισθητοποίησης, αλλά και εκπαίδευσης χρηστών στις προστατευόμενες περιοχές.

Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020

Όραμα του ΠΑΑ 2014-2020 για την αγροτική ανάπτυξη :

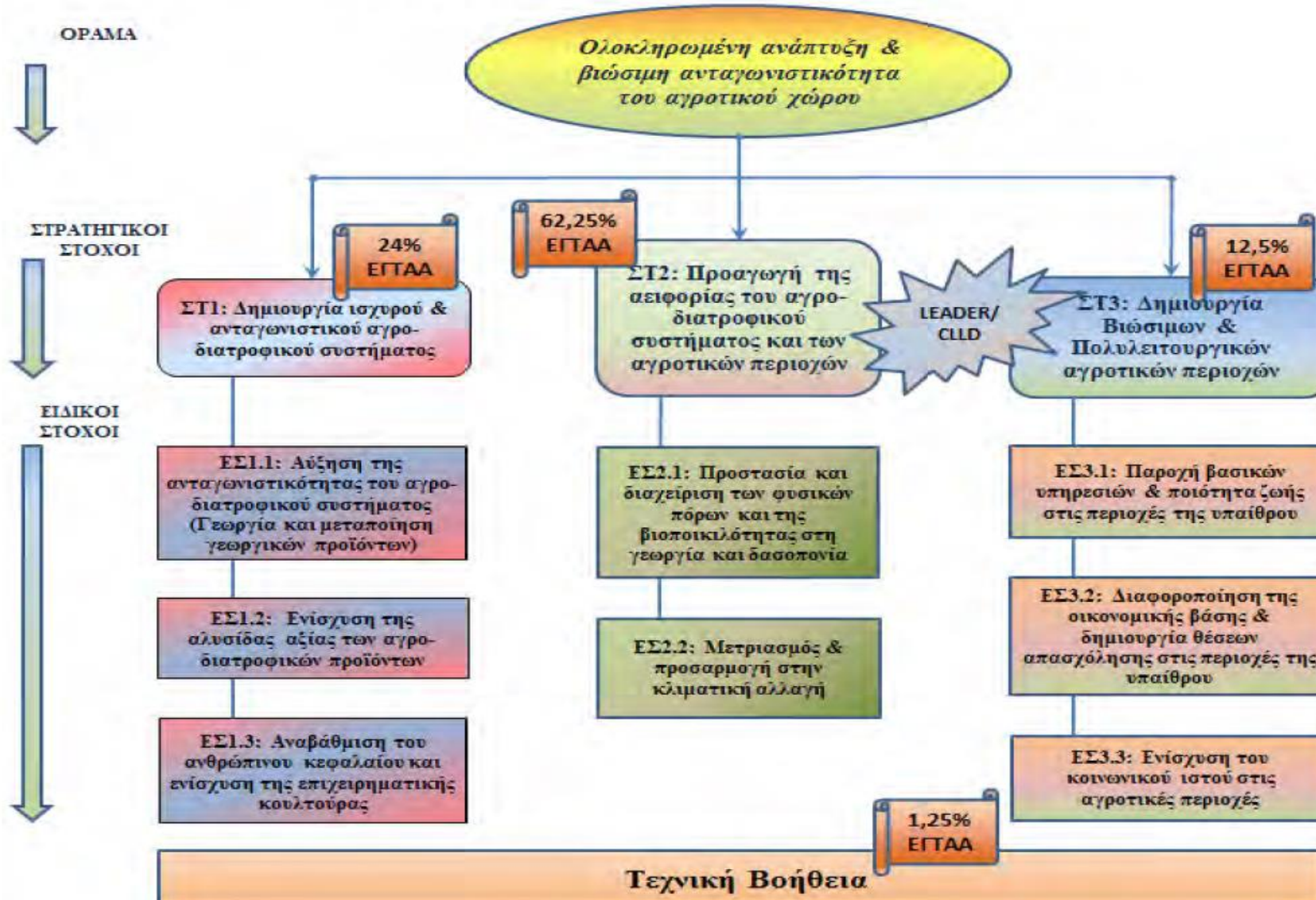
«Ολοκληρωμένη ανάπτυξη και βιώσιμη ανταγωνιστικότητα του αγροτικού χώρου».

Η εθνική στρατηγική διαρθρώνεται γύρω από 3 αλληλένδετους και συμπληρωματικούς στόχους, που προσβλέπουν :

- ▶ στην άμβλυνση των επιπτώσεων της μακροχρόνιας ύφεσης, λόγω της υφιστάμενης οικονομικής κρίσης
 - ▶ την επίτευξη των γενικότερων δεσμεύσεων, που έχει αναλάβει η χώρα για την δημοσιονομική εξυγίανση και
 - ▶ την επίτευξη βιώσιμης ανάπτυξης
1. **ΣΤ1: Δημιουργία ενός ισχυρού, ανταγωνιστικού και βιώσιμου αγρο-διατροφικού συστήματος**
 2. **ΣΤ2: Προαγωγή της αειφορίας του αγρο-διατροφικού συστήματος και των αγροτικών περιοχών**
 3. **ΣΤ3: Δημιουργία Βιώσιμων & Πολύ-λειτουργικών αγροτικών περιοχών**

Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020

Διάγραμμα 5-Σ: Σχηματική απεικόνιση στρατηγικής ΠΑΑ 2014-2020

Διάγραμμα 5-Σ

Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020

Για την επίτευξη του 2^{ου} Στρατηγικού Στόχου «Προαγωγή της αειφορίας του αγρο-διατροφικού συστήματος και των αγροτικών περιοχών» του ΠΑΑ, οι παρεμβάσεις πρέπει να γίνουν ώστε να :

- Προαχθεί η αποδοτική χρήση και η διατήρηση των πόρων της γεωργίας (φυσικοί, γενετικοί, κ.λπ.).
- Διατηρηθεί η βιοποικιλότητα και τα οικοσυστήματα που επηρεάζονται από το αγρο-διατροφικό σύστημα.
- Ενσωματωθούν οι αρχές της «βιο-οικονομίας» στις αγροτικές περιοχές. Ο όρος «Βιο-οικονομία» περιλαμβάνει όλους τους βιομηχανικούς και οικονομικούς κλάδους που παράγουν, διαχειρίζονται ή εκμεταλλεύονται βιολογικές πρώτες ύλες, όπως η γεωργία, οι βιομηχανίες τροφίμων και ψαριών, δραστηριότητες δασοκομίας κ.α..
- Μετριαστούν οι επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στα διάφορα υποσυστήματα του αγρο-διατροφικού συστήματος και των λοιπών συστημάτων των αγροτικών περιοχών.
- Προσαρμοστούν τα υποσυστήματα που απαρτίζουν το αγρο-διατροφικό σύστημα αλλά και τα λοιπά οικοσυστήματα των αγροτικών περιοχών στην κλιματική αλλαγή.

Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020

Για την επίτευξη του 3ου στρατηγικού στόχου «Δημιουργία Βιώσιμων & Πολύ-Λειτουργικών αγροτικών περιοχών» απαιτείται :

- Η παροχή βασικών υπηρεσιών και ποιότητας ζωής στις περιοχές της υπαίθρου όπως η δημιουργία ενός ελαχιστου επίπεδο παροχής βασικών υπηρεσιών (κοινωνικές υπηρεσίες, πρόσβαση σε δημόσια αγαθά, βελτίωση μέσων επικοινωνίας) και ποιότητας ζωής (αναψυχή, ελάχιστη όχληση, δομημένο περιβάλλον, πολιτισμό, κ.λπ.), που συνεπάγεται την εξασφάλιση των σχετικών υποδομών και κυρίως όσων σχετίζονται με την ανάπτυξη των Τεχνολογιών Πληροφορίας και Ενημέρωσης (ευρυζωνικά δίκτυα).
- Η διαφοροποίηση της οικονομικής βάσης και δημιουργία θέσεων απασχόλησης στις περιοχές της υπαίθρου
- Η ενίσχυση του κοινωνικού ιστού στις αγροτικές περιοχές μέσω δράσεων ενίσχυσης σχετικά με την κοινωνική ενσωμάτωση και καταπολέμηση της φτώχειας, μέσω της δημιουργίας θέσεων απασχόλησης και βασικών υπηρεσιών, ειδικά για ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού της υπαίθρου (γυναίκες, νέοι, ευπαθείς κοινωνικές ομάδες).
- Η ενδυνάμωση της κοινωνικής συνοχής και ιστού στις αγροτικές περιοχές. Εδώ παρεμβαίνει και έχει σημαντικό ρόλο η συμπληρωματικότητα των δράσεων με δράσεις του ΕΚΤ (π.χ. κοινωνική ένταξη, κοινωνική επιχειρηματικότητα).

Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020 / Μέτρα

- ❖ **M01** - Δράσεις μετάδοσης γνώσεων και ενημέρωσης
- ❖ **M02** - Συμβουλευτικές υπηρεσίες, υπηρεσίες διαχείρισης γεωργικής εκμετάλλευσης και υπηρεσίες αντικατάστασης στην εκμετάλλευση
- ❖ **M03** - Συστήματα ποιότητας γεωργικών προϊόντων και τροφίμων
- ❖ **M04** - Επενδύσεις σε υλικά στοιχεία του ενεργητικού
- ❖ **M05** - Αποκατάσταση του δυναμικού γεωργικής παραγωγής που έχει πληγεί από φυσικές καταστροφές και καταστροφικά συμβάντα, και ανάληψη κατάλληλων προληπτικών δράσεων
- ❖ **M06** - Ανάπτυξη γεωργικών εκμεταλλεύσεων και επιχειρήσεων
- ❖ **M07** - Βασικές υπηρεσίες και ανάπλαση χωριών σε αγροτικές περιοχές
- ❖ **M08** - Επενδύσεις στην ανάπτυξη δασικών περιοχών και στη βελτίωση της βιωσιμότητας των δασών
- ❖ **M09** - Σύσταση ομάδων και οργάνωσης παραγωγών
- ❖ **M10** - Γεωργοπεριβαλλοντικά και κλιματικά μέτρα
- ❖ **M11** - Βιολογικές καλλιέργειες
- ❖ **M12** - Ενισχύσεις στο πλαίσιο του Natura 2000 και της οδηγίας πλαισίου για τα ύδατα
- ❖ **M13** - Ενισχύσεις σε περιοχές που χαρακτηρίζονται από φυσικά ή άλλα ειδικά μειονεκτήματα
- ❖ **M14** - Καλή διαβίωση των ζώων
- ❖ **M16** - Συνεργασία
- ❖ **M19** - Στήριξη για τοπική ανάπτυξη μέσω του LEADER (ΤΑΠΤΚ - Τοπική Ανάπτυξη με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων)
- ❖ **M20** - Τεχνική βοήθεια κρατών μελών
- ❖ **M113** - Πρόωρη συνταξιοδότηση
- ❖ **M131** - Τήρηση των προτύπων με βάση την κοινοτική νομοθεσία
- ❖ **M341** - Απόκτηση δεξιοτήτων, συντονισμός και εφαρμογή

- ❖ Μ19 - Στήριξη για τοπική ανάπτυξη μέσω του LEADER (ΤΑΠΤΚ - Τοπική Ανάπτυξη με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων)
 - ▶ Υπομέτρο 19.1 Προετοιμασία της Στρατηγικής Τοπικής Ανάπτυξης (ΑΚΟΜΜ-ΨΗΛΟΡΕΙΤΗΣ ΑΑΕ ΟΤΑ)
 - ▶ Υπομέτρο 19.2 Υλοποίηση δράσεων της στρατηγικής τοπικής Ανάπτυξης με ΤΑΠΤΟΚ (Δικαιούχους)
 - ▶ Υπομέτρο 19.3 Διακρατικές και Διατοπικές Συνεργασίες (ΑΚΟΜΜ-ΨΗΛΟΡΕΙΤΗΣ ΑΑΕ ΟΤΑ & άλλους φορείς ΟΤΔ κ.λπ.)
 - ▶ Υπομέτρο 19.4 Στήριξη για λειτουργικές δαπάνες και εμπύχωση (ΑΚΟΜΜ-ΨΗΛΟΡΕΙΤΗΣ ΑΑΕ ΟΤΑ)

CLLD / LEADER – Ιδιωτικά Έργα

Δράση : 19.2.1 Μεταφορά γνώσεων & ενημέρωσης

Τίτλος Υποδράσης : Μεταφορά γνώσεων και ενημέρωσης σε ΜΜΕ αγροτικών περιοχών

Επαγγελματική κατάρτιση και απόκτησης δεξιοτήτων σε επιχειρήσεις του γεωργικού τομέα όπως πιλοτικά εργαστήρια, ομάδες συζήτησης, προγράμματα κατάρτισης κ.λπ. σε θέματα που σχετίζονται π.χ. με την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων, το περιβάλλον και την κλιματική αλλαγή, την ασφάλεια στην εργασία, κ.λπ.

Δράση : 19.2.2 Ανάπτυξη / βελτίωση της επιχειρηματικότητας και ανταγωνιστικότητας της περιοχή εφαρμογής σε εξειδικευμένους τομείς, περιοχές ή δικαιούχους

Δράση : 19.2.3 Οριζόντια ενίσχυση στην ανάπτυξη / βελτίωση της επιχειρηματικότητας και ανταγωνιστικότητας της περιοχή εφαρμογής

Τίτλος Υποδράσης : Μεταποίηση και εμπορία γεωργικών προϊόντων με αποτέλεσμα γεωργικό προϊόν

Μεταποίηση προϊόντων της πρωτογενούς παραγωγής που έχουν σαν αποτέλεσμα επίσης γεωργικό προϊόν (π.χ. κρέας, γάλα και γαλακτοκομικά, αυγά, μέλι, άνθη, λαχανικά, ρύζι, οπωροκηπευτικά, καφές, τσάι, μπαχαρικά, προϊόντα αλευροποίησης, σπόροι, λίπη και έλαια, αλλαντικά, σάκχαρα, σιρόπια, κακάο, παρασκευάσματα οσπρίων, οίνος, καπνός και απορρίμματα αυτού κ.λπ.)

Τίτλος Υποδράσης : Μεταποίηση και εμπορία γεωργικών προϊόντων με αποτέλεσμα ΜΗ γεωργικό προϊόν

Μεταποίηση προϊόντων της πρωτογενούς παραγωγής που έχουν σαν αποτέλεσμα επίσης γεωργικό προϊόν (π.χ. κρέας, γάλα και γαλακτοκομικά, αυγά, μέλι, άνθη, λαχανικά, ρύζι, οπωροκηπευτικά, καφές, τσάι, μπαχαρικά, προϊόντα αλευροποίησης, σπόροι, λίπη και έλαια, αλλαντικά, σάκχαρα, σιρόπια, κακάο, παρασκευάσματα οσπρίων, οίνος, καπνός και απορρίμματα αυτού κ.λπ.)

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ	Δράση 4.2.1				Δράση 4.2.2		Δράση 4.2.3	
	Όλοι οι τομείς πλην Ζωοτροφών – Δημητριακών – Σπόρων – Ανθέων – Φαρμακευτικών – Αρωματικών φυτών		Τομείς Ζωοτροφών – Δημητριακών – Σπόρων – Ανθέων – Φαρμακευτικών – Αρωματικών φυτών				Όλοι οι τομείς πλην Ζωοτροφών – Δημητριακών – Σπόρων – Ανθέων – Φαρμακευτικών – Αρωματικών φυτών	Τομείς Ζωοτροφών – Δημητριακών – Σπόρων – Ανθέων – Φαρμακευτικών – Αρωματικών φυτών
	Εκουγχρονισμοί	Ιδρύσεις	Εκουγχρονισμοί	Ιδρύσεις	Εκουγχρονισμοί	Ιδρύσεις		
1. Επεξεργασία βιολογικών πρώτων υλών ή πρώτων υλών παραγόμενων με μεθόδους φιλικές προς το περιβάλλον.	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
2. Παραγωγή προϊόντων ποιότητας.	✓	✓			✓	✓	✓	
3. Προστασία του Περιβάλλοντος, συμβολή στον μετριασμό και στην προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή.								
3.1 Ποσοστό δαπανών σχετικών με την εξοικονόμηση ενέργειας- εγκατάσταση συστημάτων περιβαλλοντικής διαχείρισης (π.χ. ISO– EMAS)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
3.2 Χρήση ΑΠΕ: για την κάλυψη των αναγκών των μονάδων.	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
4. Χρήση καινοτομίας και νέων τεχνολογιών.	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
5. Χωροθέτηση της επένδυσης.	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
6. Εξοικονόμηση ύδατος.	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
7. Αύξηση θέσεων απασχόλησης.	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
8. Τύπος επιχείρησης.	✓	✓	✓	✓				
9. Οριμότητα Επενδυτικού Σχεδίου.								
9.1 Δυνατότητα διάθεσης ιδίων κεφαλαίων για την έναρξη υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου.	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
9.2 Δυνατότητα διάθεσης ιδίων κεφαλαίων με προέλευση από το εξωτερικό.	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
10. Εξωστρέφεια Επιχείρησης.	✓		✓		✓			

Κριτήρια
Επιλογής βάσει
του ΦΕΚ 1190/2017
(για τις επενδύσεις
από γεωργικό σε
γεωργικό προϊόν)

CLLD / LEADER – Ιδιωτικά Έργα

Τίτλος Υποδράσης:

Ενίσχυση επενδύσεων στον τομέα του τουρισμού με σκοπό την εξυπηρέτηση ειδικών στόχων της τοπικής στρατηγικής.

Υποδομές διανυκτέρευσης, γραφεία παροχής υπηρεσιών, χώροι εστίασης κ.λπ.

Τίτλος Υποδράσης:

Ενίσχυση επενδύσεων στους τομείς της βιοτεχνίας, οικοτεχνίας, χειροτεχνίας, παραγωγής ειδών μετά την 1^η μεταποίηση και του εμπορίου με σκοπό την εξυπηρέτηση ειδικών στόχων της τοπικής στρατηγικής

Π.χ. σιδηροκατασκευές, ξυλουργεία, κεραμοποιία, υφαντική, εργαστήρια ξυλογλυπτικής ή πετρογλυπτικής, μονάδες παραγωγής αρτοσκευασμάτων κ.λπ.

Τίτλος Υποδράσης:

Ενίσχυση επενδύσεων παροχής υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του αγροτικού πληθυσμού

Π.χ. παιδικοί σταθμοί, χώροι αθλητισμού, γραφεία παροχής υπηρεσιών, κομμωτήρια, ιατρεία, πρατήρια λιανικής πώλησης κ.λπ.

CLLD / LEADER –Έργα δημόσιου χαρακτήρα

Δράση 19.2.4 Βασικές υπηρεσίες & ανάπτυξη χωριών σε αγροτικές περιοχές

Τίτλος Υποδράσης: Στήριξη για υποδομές μικρής κλίμακας

Π.χ. Υποδομές ύδρευσης, αποχέτευσης, οδοποιία ενός οικισμού κ.λπ.
συμπεριλαμβανομένης της εξοικονόμησης ενέργειας σε χρησιμοποιούμενα δημόσια κτίρια.

Τίτλος Υποδράσης: Στήριξη για τη δημιουργία, βελτίωση ή επέκταση τοπικών βασικών υπηρεσιών για τον αγροτικό πληθυσμό, καθώς και των σχετικών υποδομών

Π.χ. παιδικοί σταθμοί, αγροτικά ιατρεία, πολιτιστικά κέντρα κ.λπ.

Τίτλος Υποδράσης: Στήριξη για επενδύσεις για δημόσια χρήση σε υπηρεσίες και υποδομές αναψυχής, ανάπτυξης χώρων εντός οικισμών, τουριστικές πληροφορίες και τουριστικές υποδομές μικρής κλίμακας

Π.χ. Σημάνσεις μονοπατιών και χώρων, κοινόχρηστοι χώροι, προβολή προώθηση περιοχών, ποδηλατικές διαδρομές κ.λπ.)

CLLD / LEADER – Έργα δημόσιου χαρακτήρα

Τίτλος Υποδράσης: Ενίσχυση πολιτιστικών εκδηλώσεων

Τίτλος Υποδράσης: Στήριξη για μελέτες, υπηρεσίες και επενδύσεις, που συνδέονται με τον πολιτισμό, με τη διατήρηση, αποκατάσταση και αναβάθμιση της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς των χωριών, των αγροτικών τοπίων και των τόπων με υψηλή φυσική αξία, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών κοινωνικοοικονομικών πτυχών, καθώς και δράσεις περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης (συμπεριλαμβανομένων πολιτιστικών / συνεδριακών κέντρων, μουσείων, πολιτιστικών χαρακτηριστικών της υπαίθρου –μύλοι, γεφύρια κ.λπ.)

Τίτλος Υποδράσης: Στήριξη για επενδύσεις που στοχεύουν στη μετεγκατάσταση κτιρίων γεωργικών εκμεταλλεύσεων, εξαιρουμένων του εκσυγχρονισμού και της αύξησης παραγωγικής ικανότητας των εγκαταστάσεων

CLLD / LEADER – Έργα δημόσιου χαρακτήρα

Δράση :19.2.5 Παρεμβάσεις για τη βελτίωση υποδομών στον πρωτογενή τομέα

Τίτλος Υποδράσης : Βελτίωση πρόσβασης σε γεωργική γη και κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις (με υποχρεωτική την ασφαλτόστρωση)

Τίτλος Υποδράσης : Βελτίωση διαχείρισης υδατικών πόρων και αποθήκευσης ύδατος (εγγειοβελτιωτικά έργα, ομβροδεξαμενές κ.λπ.)

Δράση 19.2.6 : Ανάπτυξη και βελτίωση βιωσιμότητας δασών

Τίτλος Υποδράσης : Πρόληψη και αποκατάσταση δασών και δασικών εκτάσεων από πυρκαγιές και άλλες φυσικές καταστροφές και καταστροφικά συμβάντα

Τίτλος Υποδράσης : Επενδύσεις σε δασοκομικές τεχνολογίες και στην επεξεργασία, κινητοποίηση και εμπορία δασικών προϊόντων

CLLD / LEADER – Συνεργατικά σχήματα

Δράση 19.2.7 Συνεργασία μεταξύ διαφορετικών παραγόντων

Τίτλος Υποδράσης : Πιλοτικά έργα (εκτός γεωργικού τομέα)

Τίτλος Υποδράσης : Ανάπτυξη νέων προϊόντων, πρακτικών, διεργασιών και τεχνολογιών στον τομέα των τροφίμων και της δασοπονίας (CLLD / LEADER)

Τίτλος Υποδράσης : Συνεργασία μεταξύ μικρών επιχειρήσεων για διοργάνωση κοινών μεθόδων εργασίας και τη κοινή χρήση εγκαταστάσεων και πόρων καθώς και για την ανάπτυξη και/ή την εμπορία τουριστικών υπηρεσιών, που συνδέονται με τον αγροτουρισμό (CLLD / LEADER - clusters)

Τίτλος Υποδράσης : Κοινή δράση που αναλαμβάνεται με σκοπό το μετριασμό της αλλαγής κλίματος ή την προσαρμογή σε αυτή (CLLD / LEADER)

Τίτλος Υποδράσης : Διαφοροποίηση των γεωργικών δραστηριοτήτων σε δραστηριότητες που αφορούν την εκπαίδευση σχετικά με το περιβάλλον και τη διατροφή

Τίτλος Υποδράσης : Διαφοροποίηση των γεωργικών δραστηριοτήτων σε δραστηριότητες που αφορούν την υγειονομική περίθαλψη, την κοινωνική ένταξη και τη γεωργία που στηρίζεται από τις τοπικές κοινότητες

CLLD / LEADER – Υποδράσεις για έργα δημόσιου χαρακτήρα

Δράση 19.2.7 Συνεργασία μεταξύ διαφορετικών παραγόντων

Τίτλος Υποδράσης: Οριζόντια και κάθετη συνεργασία μεταξύ φορέων της αλυσίδας εφοδιασμού για τη δημιουργία και την ανάπτυξη βραχέων αλυσίδων και τοπικών αγορών

Τίτλος Υποδράσης: Δραστηριότητες προώθησης, σε τοπικό επίπεδο, σχετικά με την ανάπτυξη βραχέων αλυσίδων και τοπικών αγορών

Τίτλος Υποδράσης: Κοινές προσεγγίσεις σε ότι αφορά τα περιβαλλοντικά έργα και τις τρέχουσες περιβαλλοντικές πρακτικές, συμπεριλαμβανομένης της αποτελεσματικής διαχείρισης των υδάτων, της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και της διατήρησης των γεωργικών τοπίων